

İDARE KAVRAMI, İDARE HUKUKU VE İDARİ TEŞKİLÂTA HÂKİM OLAN İLKELER

Doğru-Yanlış Soruları

1- İdare, belli bir amacın gerçekleştirilmesi için kurulan örgüt veya bu amaca ulaşmak için yürütülen plânlı insan faaliyeti demektir. (D / Y)

2- Kamu idaresinin amacı "kamu yararı"dır. (D / Y)

3- Kamu idareleri özel kişiler karşısında üstün konumdadırlar. (D / Y)

4- İdare organına; il özel idaresi, belediye, köy, üniversite, KİT, TRT gibi devlet dışındaki diğer kamu tüzel kişileri dâhil değildir. (D / Y)

5- Vali merkezi idare adına işlem yapma yetkisine sahiptir. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (D)
- 2- (D)
- 3- (D)
- 4- (Y) (dahildir.)
- 5- (D)

Boşluk Doldurma Soruları

1- Kamu idaresinin kuruluşu ve çalışması düzenlenmiştir.

2-, merkezî idare (=devlet) ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlüğü sağlamaya yönelik bir hukukî araçtır.

3-, biri dışında, her görevlinin diğer bir görevliye tâbi olduğu bir personel düzenidir.

4-, bazı kamu hizmetlerinin devlet dışındaki kamu tüzel kişileri tarafından yürütülmesi demektir.

5-, idarenin kuruluş ve işleyişine uygulanan hukuk kurallarının bütünüdür.

Cevaplar:

- 1- kanunlarla
- 2- İdarî Vesayet
- 3- Hiyerarşi
- 4- Yerinden yönetim
- 5- İdare Hukuku

Test Soruları

1- İdare hukukunun doğup geliştiği ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye
- B) ABD
- C) Fransa
- D) İspanya
- E) Almanya

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

Çözüm-1 (C)

İdare hukuku Fransa'da doğmuştur.

2- Aşağıdakilerden hangisi kamu idaresinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kuruluş amacının kamu yararı olması.
- B) Kamu yararı amacını gerçekleştirebilmek için, kamu gücüyle donatılmış olması.
- C) Özel kişiler karşısında üstün konumda olması.
- D) Özel kişilerin rızaları hilafına onlar hakkında işlem yapamaması.
- E) Kuruluşu ve çalışmasının kanunlarla düzenlenmiş olması.

Çözüm-2 (D)

Kamu idareleri özel kişiler karşısında üstün konumdadırlar. Özel kişilerin rızaları hilafına onlar hakkında işlem yapabilirler.

3- Aşağıdakilerden hangisi idare hukukunun özelliklerinden biri değildir?

- A) Büyük ölçüde, içtihadi bir hukuk dalı olması
- B) Bağımsız bir hukuk dalı olması.
- C) İdare hukuku durumlarının akdî ve iradi olması.
- D) İdare hukuku işlemlerinin tek-tarafli olması.
- E) İdare hukukundan doğan uyuşmazlıkların, kural olarak, idari yargıda karara bağlanması

Çözüm-3 (C)

İdare Hukukunun Özellikleri

1. İdare hukuku genç bir hukuk dalıdır. İdare hukuku, 1800'lerin sonunda Fransa'da ortaya çıkmıştır. Oysa özel hukukun kökeni Roma hukukuna uzanır.
2. İdare hukuku tedvin edilmemiş bir hukuk dalıdır. Yani bu hukuk dalının kuralları dağınık hâlde bulunur.
3. İdare hukuku, büyük ölçüde içtihadi bir hukuk dalıdır.
4. İdare hukuku bağımsız bir hukuk dalıdır. İdare hukuku özel hukuktan tamamıyla ayrı bir hukuk dalıdır.
5. İdare hukuku statüsel niteliktedir. Yani idare hukuku bir "statüler hukuku"dur.
6. İdare hukuku işlemleri tek-tarafli dir.

4- Aşağıdakilerden hangisi yerinden yönetimin yararlarından biridir?

- A) Güçlü bir devlet yönetimi sağlar.
- B) Demokratik ilkelere daha uygundur.
- C) Bölgeler arasında eşitliği sağlayıcı etkiye sahiptir.
- D) Malî denetim kolaydır.
- E) Hizmetler daha rasyonel yürütülebilir.

Çözüm-4 (B)

Yerinden Yönetimin Yararları:

1. Yer yönünden yerinden yönetim demokratik ilkelere daha uygundur.
2. Yerinden yönetim, kırtasiyecilik ve bürokrasiyi azaltır.
3. Yerinden yönetim sisteminde hizmetler, ihtiyaçlara daha uygun bir şekilde yürütülür.

5- Aşağıdakilerden hangisi merkezden yönetimin yararlarından biri değildir?

- A) Güçlü bir devlet yönetimi sağlaması
- B) Bölgeler arasında eşitliği sağlayıcı etkiye sahip olması
- C) Hizmetlerin daha rasyonel ve planlı yürütülebilmesi
- D) Hizmetlerin yöresel ihtiyaçlara göre yürütülmesini sağlaması
- E) Kamu görevlilerinin yerel etkilerden kurtulması

Çözüm-5 (D)

Merkezden Yönetimin Yararları:

1. Merkezden yönetim güçlü bir devlet yönetimi sağlar.
2. Merkezden yönetimin bölgeler arasında eşitliği sağlayıcı bir etkisi vardır. Keza merkezden yönetim ulusal birliği güçlendirir.
3. Hizmetler daha rasyonel, daha plânlı bir şekilde yürütülebilir.
4. Merkezden yönetimde malî denetim daha kolaydır.

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

5. Kamu görevlileri yerel etkilerden kurtulur.

6- Kanunla öngörülmüş durumlarda merkezî idarenin yerinden yönetim kuruluşlarının eylem ve işlemleri üzerinde sahip olduğu sınırlı denetim yetkisine ne ad verilir?

- A) Hiyerarşi
- B) Kanunsuz emir
- C) İdari vesayet
- D) Kamu düzeni
- E) Yetki genişliği

Çözüm-6 (C)

İdarî Vesayet: Merkezî idare (=devlet) ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlüğü sağlamaya yönelik bir hukukî araçtır.

7- Aşağıdakilerden hangisi idari vesayetin özelliklerinden biridir?

- A) Genel nitelikte bir yetkidir.
- B) Kanunla ayrıca verilmesine gerek yoktur.
- C) Geniş yoruma tabi tutulur.
- D) Merkezi idarenin kendi içinde bütünlüğünü sağlar.
- E) Kural olarak emir ve talimat verme yetkisini içermez.

Çözüm-7 (E)

İdarî Vesayetin Özellikleri:

- a. İdarî vesayet istisnai nitelikte bir yetkidir. Bu yetki istisnai nitelikte bir yetki olduğuna göre, hangi işlemlerin idarî vesayete tâbi olduğunun kanunda açıkça belirtilmesi gerekir.
- b. **Vesayet kanunla verilir.** Merkezî idarenin (=devletin) bir yerinden yönetim kuruluşu üzerinde vesayet yetkisine sahip olabilmesi için bu yetkinin kendisine kanunla açıkça verilmiş olması gerekir. İdarî vesayetin bu özelliği "kanunsuz vesayet olmaz" özdeyişiyle dile getirilir.
- c. Vesayet dar yoruma tâbi tutulur. Zira istisnai yetkilerin dar yoruma tâbi tutulması hukukun bir genel ilkesidir.
- d. Vesayet, emir ve talimat verme yetkisi ile düzeltme yetkisini kural olarak içermez.

8- Aşağıdakilerden hangisi yetki genişliği ilkesinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kullanılan yetkinin merkeze ait olması ve Valinin bu yetkiyi kendi adına değil, merkez adına kullanması
- B) Bir millî kamu hizmetinin ifasında kullanılması ve dolayısıyla yürütülen hizmetin merkezî bir hizmet olması.
- C) Bu yetki, merkezin bir memuru olan vali tarafından kullanılmaktadır.
- D) Valinin, merkeze danışmadan karar alabilse de, merkezin idari vesayet denetimine tabi olması.
- E) Yetkinin kullanılmasıyla ilgili tüm gelir ve giderlerin merkeze ait olması.

Çözüm-8 (D)

Vali merkezi idarenin hiyerarşik denetimine tabidir.

9- Merkezî idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasında bütünlüğü sağlamaya yönelik hukukî araç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetki genişliği
- B) Hiyerarşi
- C) İdarî vesayet
- D) Merkezden yönetim
- E) İdarenin bütünlüğü

Çözüm-9 (C)

İdarî Vesayet: Merkezî idare (=devlet) ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlüğü sağlamaya yönelik bir hukukî araçtır.

10- Aşağıdakilerden hangisi yetki genişliği ilkesi gereğince merkezi idare adına işlem yapma yetkisine sahiptir?

- A) Bakan
- B) Müsteşar
- C) Kaymakam

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- D) Vali
E) Belediye başkanı

Çözüm-10 (D)

Adem-i temerküz veya yetki genişliği ilkesi, **merkezî idarenin (=devlet idaresinin) taşra teşkilâtının başındaki amirlerin, yani valilerin, merkeze danışmadan, merkezden emir ve talimat beklemeksizin, kendi başlarına merkez adına karar alabilmeleri demektir.**

11- Aşağıdakilerden hangisi hukuk devletinin gereklerinden biri değildir?

- A) İdare yargısal denetime tâbi olmalıdır.
B) İdarî faaliyetler önceden bilinebilir olmalıdır.
C) Hâkimler bağımsız ve teminatlı olmalıdır.
D) Ayrı bir idarî yargı örgütü olmalıdır.
E) İdarenin malî sorumluluğu mevcut olmalıdır.

Çözüm-11 (D)

Hukuk Devletinin Gereklere

**Genel Gereklere
(Devletin Hukuka Bağlılığı)**

1. Yasama organı hukuka bağlı olmalıdır.
2. Yargı organı hukuka bağlı olmalıdır.
3. Yürütme organı hukuka bağlı olmalıdır.

**Özel Gereklere
(İdarenin Hukuka Bağlılığı)**

1. İdare yargısal denetime tâbi olmalıdır.
2. Hâkimler bağımsız ve teminatlı olmalıdır.
3. İdarî faaliyetler önceden bilinebilir olmalıdır.
4. İdarenin mali sorumluluğu mevcut olmalıdır.

12- Aşağıdakilerden hangisi idare hukukunun özelliklerinden biri değildir?

- A) İdare hukuku tedvin edilmemiş bir hukuk dalıdır.
B) İdare hukuku, büyük ölçüde içtihadî bir hukuk dalıdır.
C) İdare hukuku statüsel niteliktedir.
D) İdare hukuku en eski hukuk dallarından birisidir.
E) İdare hukukundan doğan uyuşmazlıklar, kural olarak idarî yargıda karara bağlanır.

Çözüm-12 (D)

İdare Hukukunun Özellikleri

1. İdare hukuku genç bir hukuk dalıdır. İdare hukuku, 1800'lerin sonunda Fransa'da ortaya çıkmıştır. Oysa özel hukukun kökeni Roma hukukuna uzanır.
2. İdare hukuku tedvin edilmemiş bir hukuk dalıdır. Yani bu hukuk dalının kuralları dağınık hâlde bulunur.
3. İdare hukuku, büyük ölçüde içtihadî bir hukuk dalıdır.
4. İdare hukuku bağımsız bir hukuk dalıdır. İdare hukuku özel hukuktan tamamıyla ayrı bir hukuk dalıdır.
5. İdare hukuku statüsel niteliktedir. Yani idare hukuku bir "statüler hukuku"dur.
6. İdare hukuku işlemleri tek-taraflıdır.

İDARİ TEŞKİLÂT

Doğru-Yanlış Soruları

- 1- Merkezî idare de kendi içinde başkent teşkilâtı ve taşra teşkilâtı olmak üzere ikiye ayrılır. (D / Y)
- 2- Türkiye Cumhuriyeti idarî teşkilâtı önce merkezî idare (devlet) ve yerinden yönetim kuruluşları olmak üzere ikiye ayrılır. (D / Y)
- 3- Bakanlar Kurulu toplantısına katılmak, Bakanlar Kurulu kararnamelerini veya müşterek kararnameleri imzalamak, yönetmelik çıkarmak, idarî vesayet yetkisini kullanmak bir Bakanın devredilemeyecek yetkilerdendir. (D / Y)
- 4- Danıştayın sadece yargısal görevi vardır. (D / Y)
- 5- İlçelerin kurulması, kaldırılması, değiştirilmesi Bakanlar Kurulu kararıyla olur. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (D)
- 2- (D)
- 3- (D)
- 4- (Y) (yargısal ve idarî)
- 5- (Y) (kanunla)

Boşluk Doldurma Soruları

- 1- Vali ile kaymakam, kaymakam ile bucak müdürü arasındaki ilişkiler ilişkisidir.
- 2- Genelkurmay Başkanını atamaknın görevidir.
- 3- Kanun Hükmünde Kararname çıkarmaknın yetkisidir.
- 4- Bağımsız idarî otoriteler, merkezî idarenin hiyerarşik denetimine
- 5- İktisadi kamu kurumları denetimine tabiidir.

Cevaplar:

- 1- hiyerarşi
- 2- Cumhurbaşkanı
- 3- Bakanlar Kurulu
- 4- tâbi değildirler.
- 5- vesayet

Test Soruları

- 1- Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de yargı yolunun kapalı olduğu işlemlerden biri değildir?
A) Memurlara verilen uyarma ve kınama cezası işlemleri
B) Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler
C) Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma işlemleri
D) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararları
E) Sıkıyönetim komutanının işlemleri

Çözüm-1 (A)

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

Memurlara verilen uyarma ve kınama cezası işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.

2- Aşağıdakilerden hangisi devlet idaresinin merkez teşkilatı içinde yer alan organlardan biri değildir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Başbakan
- C) İl Özel İdaresi
- D) İçişleri Bakanlığı
- E) Bakanlar Kurulu

Çözüm-2 (C)

İl Özel İdaresi, yerel yönetim kuruluşudur.

3- Aşağıdakilerden hangisi Bakanlar Kurulunun yetkileri arasında yer almaz?

- A) Tüzük çıkarmak
- B) Kanun Hükmünde Kararname çıkarmak
- C) Savaş ilân etmek
- D) Genelkurmay Başkanını seçmek
- E) Olağanüstü hal ve sıkıyönetim ilân etmek

Çözüm-3 (C)

Bakanlar Kurulunun Spesifik Yetkileri:

- KHK çıkarmak
- Tüzük çıkarmak
- Olağanüstü hâl ve sıkıyönetim ilân etmek
- Millî güvenliği sağlamak
- Silahlı kuvvetleri yurt savunmasına hazırlamak
- Genelkurmay Başkanını SEÇMEK
- Anayasanın çeşitli maddelerinde Bakanlar Kuruluna verilmiş başka yetkiler de vardır.

Savaş ilan etmek, Meclisin görevidir.

4- Aşağıdakilerden hangisi Millî Güvenlik Kuruluna başkanlık eder?

- A) Başbakan
- B) Cumhurbaşkanı
- C) Genelkurmay Başkanı
- D) Millî Savunma Bakanı
- E) TBMM Başkanı

Çözüm-4 (B)

Millî Güvenlik Kuruluna Cumhurbaşkanı başkanlık eder

5- Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görevlerinden biri değildir?

- A) Genelkurmay başkanını atamak
- B) Milli güvenlik kuruluna başkanlık etmek
- C) Kararnameleri imzalamak
- D) Üniversite rektörlerini seçmek
- E) Kanun hükmünde kararname çıkarmak

Çözüm-5 (E)

KHK çıkarmak Bakanlar Kurulunun görevidir.

6- Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) KİT'ler kamu tüzel kişisi oldukları için tüm işlemlerine kamu hukuku kuralları uygulanır.
- B) KİT'ler birer kamu kurumudur.
- C) KİT'lerde çalışan tüm personel idare hukuku kurallarına tabidir.
- D) KİT'ler Sayıştay tarafından denetlenir.
- E) KİT'lerin bütçeleri ve bütçe uygulamaları 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun hükümlerine tabidir.

Çözüm-6 (B)

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

KİT'ler birer kamu kurumudur.

7- Aşağıdakilerden hangisi mahallî idarelere ilişkin Anayasada yer alan ilkelere biri değildir?

- A) Mahallî idareler, kamu tüzel kişiliğine sahiptirler.
- B) Mahallî idarelerin görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.
- C) Mahallî idarelerin karar organları merkezî idare tarafından oluşturulur.
- D) Mahallî idareler üzerinde merkezî idarenin idari vesayet yetkisi vardır.
- E) Mahallî idareler, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izniyle birlik kurabilirler.

Çözüm-7 (C)

Mahallî idarelerin karar organları **seçimle** oluşturulur.

8- Aşağıdakilerden hangisi mahallî idarelerden biri değildir?

- A) İl özel idaresi
- B) Belediye
- C) Köy
- D) Mahalle
- E) Büyükşehir belediyesi

Çözüm-8 (D)

Mahalle bir mahalli idare değildir.

9- Devlet Denetleme Kurulu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında inceleme, araştırma ve denetleme yapar.
- B) Cumhurbaşkanının istemi üzerine harekete geçerek bir rapor hazırlar ve raporu Cumhurbaşkanına sunar.
- C) Raporlarının bir bağlayıcı gücü yoktur, kamu kurum ve kuruluşları bakımından raporlar bir ihbar niteliğindedir.
- D) Üyeleri ve üyeleri içinden başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından, Cumhurbaşkanınca atanır.
- E) Kamuya yararlı dernekler ile vakıflarda inceleme, araştırma ve denetleme yapamaz.

Çözüm-9 (E)

Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının istemi üzerine aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşlarda her türlü inceleme, araştırma ve denetlemeler yapar:

- Tüm kamu kurum ve kuruluşlarında,
- Sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta,
- Kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında,
- Her düzeydeki işçi ve işveren kuruluşlarında,
- Kamuya yararlı derneklerle vakıflarda.

10- Aşağıdakilerden hangisi merkezî idarenin başkentteki yardımcı kuruluşlarından biri değildir?

- A) Danıştay
- B) Sayıştay
- C) Yargıtay
- D) Millî Güvenlik Kurulu
- E) Yüksek Askerî Şura

Çözüm-10 (C)

Başkentte çok değişik "yardımcı kuruluşlar" vardır. Bunlara "danışma organları" da denir: Danıştay, Sayıştay, Millî Güvenlik Kurulu, Yüksek Askerî Şura, Yüksek Planlama Kurulu vs. Bu kuruluşlar merkezî idareye (devlet idaresine) görüş bildirerek yardımcı olmak üzere kurulmuştur.

11- Aşağıdakilerden hangisi merkezi idarenin taşra teşkilâtı içinde yer alır?

- A) Belediyeler
- B) Köyler
- C) Danıştay
- D) Bakanlıklar
- E) İller

Çözüm-11 (E)

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

İller, ilçeler ve bucaklar, merkezi idarenin taşra teşkilatıdır.

12- Aşağıdakilerden hangisi kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarından biri değildir?

- A) TÜBİTAK
- B) Barolar
- C) Diş Hekimleri Odaları
- D) Ticaret ve Sanayi Odaları
- E) Ziraat Odaları

Çözüm-12 (A)

TÜBİTAK, bir **Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumudur.**

İDARÎ İŞLEMLER: KAVRAM VE BİREYSEL İŞLEMLER

Doğru-Yanlış Soruları

1- "Hukukî işlem", hukukî sonuç doğurmaya yönelik irade açıklaması veya açıklamalarıdır. (D / Y)

2- "Tek-yanlı idarî işlemler", ilgilinin rıza ve muvafakatine bağlı olmadan, idarenin tek-yanlı olarak açıkladığı iradesiyle yapılan işlemlerdir. (D / Y)

3- Düzenleyici idarî işlemler genel ve kişilik-dışı olan idarî işlemlerdir. (D / Y)

4- İdarî karar, hukukî sonuçlarını, hâkim kararına ihtiyaç olmaksızın, yargısal denetimden önce derhâl ve kendiliğinden doğurur. (D / Y)

5- Yetki devrinde devralan kişinin aldığı kararlar kendi aldığı kararlar olarak kabul edilir. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (D)
- 2- (D)
- 3- (D)
- 4- (D)
- 5- (D)

Boşluk Doldurma Soruları

1-, kişisel ve özel durumlara ilişkin olan idarî işlemlerdir.

2- İdarenin tek-yanlı olarak açıkladığı irade ile hukukî sonuçlar doğurmasına idarî kararın denir.

3-, idareye tamamıyla yabancı veya idare adına irade açıklamaya yetkili olmayan bir kimse tarafından yapılan işlemler durumunda ortaya çıkan yetki sakatlığıdır.

4-, idarî işlemin fonksiyon gaspı, yetki gaspı, ağır ve bariz yetki tecavüzü gibi çok ağır sakatlıkları durumunda uygulanabilen bir müeyyidedir.

5-, belirli sebepler varsa idare bazen belirli işlemleri yapmak zorunda olmasındır.

Cevaplar:

- 1- Bireysel idarî işlemler
- 2- icraîlik özelliği
- 3- Yetki gaspı
- 4- Yokluk
- 5- Bağlı Yetki

Test Soruları

1- Aşağıdakilerden hangisi yetki unsurundaki sakatlık hallerinden biri değildir?

- A) Yetki boşluğu
- B) Yetki gaspı
- C) Fonksiyon gaspı
- D) Yetki tecavüzü

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

E) Ağır ve bariz yetki tecavüzü

Çözüm-1 (A)

YETKİ UNSURUNDA SAKATLIK HÂLLERİ:

Fonksiyon Gaspı	Yetki Gaspı	Yetki Tecavüzü	Ağır ve Bariz Yetki Tecavüzü
1. idarenin Yasama Fonksiyonunu Gasbetmesi 2. idarenin Yargı Fonksiyonunu Gasbetmesi	1. Resmî Sıfatın Yokluğu Hâli 2. Resmî Sıfatın Sona Ermesi	1. Konu Bakımından 2. Yer Bakımından 3. Zaman Bakımından	

2- İdarenin yasama veya yargı organlarının görev alanına giren konularda işlem yapması durumunda ortaya çıkan sakatlığa ne ad verilir?

- A) Fonksiyon gaspı
- B) Fonksiyon tecavüzü
- C) Yetki tecavüzü
- D) Yetki saptırması
- E) Yetki gaspı

Çözüm-2 (A)

FONKSİYON GASPI: "Fonksiyon gaspı", idarenin yasama veya yargı organlarının görev alanına giren konularda işlem yapması durumunda ortaya çıkan sakatlıktır.

3- Yönetmelik gibi genel ve kişilik dışı olan idari işlemlere ne ad verilir?

- A) Düzenleyici idari işlem
- B) Bireysel idari işlem
- C) İki yanlı idari işlem
- D) İdari karar
- E) Takdir yetkisi

Çözüm-3 (A)

Düzenleyici idarî işlemler genel ve kişilik-dışı olan idarî işlemlerdir. Örneğin, tüzük ve yönetmelik, bir düzenleyici idarî işlemdir.

4- Aşağıdakilerden hangisi inşai işlemlere örnek olarak gösterilemez?

- A) Kamulaştırma
- B) Öğrencinin okula kaydedilmesi
- C) Polis memurunun trafiği düzenleme amacıyla yaptığı işaretler
- D) Memurun yer değiştirmek suretiyle atanması
- E) Vatandaşlığa alma

Çözüm-4 (C)

"İnşai", "yapıcı" veya "kurucu işlemler", belli bir hukukî durum doğuran ya da mevcut bir hukukî durumda değişiklik yapan veya hukukî duruma son veren işlemlerdir. Örneğin kamulaştırma, öğrencinin okula kaydedilmesi, disiplin cezası verme, ruhsat verme veya ruhsat talebinin reddi, atama, azil, yer değiştirme, vatandaşlığa alma, vatandaşlıktan çıkarma işlemleri inşai işlemlerdir.

5- Aşağıdakilerden hangisi fonksiyon gaspı olarak nitelendirilebilir?

- A) Belediye encümeninin belediye meclisinin görev alanına giren bir konuda işlem yapması
- B) Kaymakamın vali yerine işlem tesis etmesi
- C) Bir bakanlığın bir başka bakanlığın görev alanına giren bir konuda işlem yapması
- D) Valinin il genel meclisi yerine işlem tesis etmesi
- E) Valinin bir kişiyi tutuklaması

Çözüm-5 (E)

Bir kişinin tutuklanması, yargının görev alanına girdiğinden fonksiyon gaspıdır.

6- İdarenin "memur atama" işlemi ne tür bir idari işlemdir?

- A) Birel-şart işlem

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- B) Birel-subjektif işlem
- C) Emredici işlem
- D) Düzenleyici işlem
- E) Zimni işlem

Çözüm-6 (A)

Memur atama işlemi, birel-şart işlemidir.

7- Bakanlar Kurulunun çıkardığı bir yönetmelikle vergi koyması durumunda ortaya çıkan yetkisizlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konu bakımından yetkisizlik
- B) Kişi bakımından yetkisizlik
- C) Yer bakımından yetkisizlik
- D) Zaman bakımından yetkisizlik
- E) Cari işlerin yürütülmesinde yetkisizlik

Çözüm-7 (A)

Bakanlar Kurulunun çıkardığı bir yönetmelikle vergi koyması, konu bakımından yetkisizliktir. Çünkü İdarî işlemin "konu"su, onun doğurduğu hukukî sonuç, yani hukuk âleminde meydana getirdiği değişikliktir. Vergi kanunla konulur.

8- İdarî işlemin yine idarenin alacağı bir kararla geleceğe yönelik olarak yürürlükten kaldırılmasına ne ad verilir?

- A) Geri alma
- B) İlgâ
- C) İptal
- D) İnfisahî şartın gerçekleşmesi
- E) Yokluk

Çözüm-8 (B)

İlgâ, idari işlemin yine idarenin alacağı bir kararla geleceğe yönelik olarak yürürlükten kaldırılmasıdır.

9- Aşağıdaki ifadelerden hangisi idarî işlemler için söylenemez?

- A) İdarenin, hukukî sonuç doğurmaya yönelik irade açıklamasıdır.
- B) İdarî işlemlerden çıkan uyuşmazlıklar kural olarak adlî yargıda görülür.
- C) İdarenin bazı işlemleri, özel hukuk işlemidir.
- D) Özel hukuk tüzel kişilerinin bazı işlemleri, idarî işlemidir.
- E) Bir işleme idarî nitelik kazandıran unsur, kamu gücü ayrıcalıklarıdır.

Çözüm-9 (B)

İdarî işlemlerden çıkan uyuşmazlıklar kural olarak **idari** yargıda görülür.

10- Yetki ve imza devri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sadece yetki devri kanunla öngörülmüş olmalıdır.
- B) Sadece yetki devrinde devralan kişinin aldığı kararlar kendi adına aldığı kararlar olarak kabul edilir.
- C) Sadece imza devri kısmi olmalıdır.
- D) Her ikisi de devreden ya da devralan makamdaki kamu görevlisi değişse de devam eder.
- E) Her ikisinde de devreden makam her zaman yetkisini kullanabilir.

Çözüm-10 (B)

Yetki devrinde devralan kişinin aldığı kararlar kendi adına aldığı kararlar olarak kabul edilir.

11- Aşağıdakilerden hangisi bireysel idarî işlemlerden biri değildir?

- A) Atama işlemi
- B) Kamulaştırma işlemi
- C) Disiplin cezası verme işlemi
- D) Yönetmelik
- E) İnşaat ruhsatı verme işlemi

Çözüm-11 (D)

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

Yönetmelik, düzenleyici bir idari işlemdir.

12- İdareye tamamıyla yabancı veya idare adına irade açıklamaya yetkili olmayan bir kimse tarafından yapılan işlemlerde ortaya çıkan hukuka aykırılık nasıl adlandırılır?

- A) Fonksiyon gaspı
- B) Yetki tecavüzü
- C) Yetki gaspı
- D) Yetki saptırması
- E) Yetkisizlik

Çözüm-12 (C)

"Yetki gaspı", idareye tamamıyla yabancı veya idare adına irade açıklamaya yetkili olmayan bir kimse tarafından yapılan işlemler durumunda ortaya çıkan yetki sakatlığıdır.

DÜZENLEYİCİ İŞLEMLER VE İDARİ SÖZLEŞMELER

Doğru-Yanlış Soruları

- 1- İdare kamu gücünde yararlanarak, tek-yanlı idarî işlem yapar ve icraîlik, re'sen icra edilebilirlik ve hukuka uy-gunluk karinesinden yararlanır. (D / Y)
- 2- Olağan dönemde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler için Danıştaya başvurulabilir. (D / Y)
- 3- Bakanlar Kurulunun kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi konu bakımından Anayasamız tarafından sınırlandırılmıştır. (D / Y)
- 4- Olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnameleri de olağan dönem kanun hükmünde kararnameleri gibi Resmî Gazetede yayımlanır. (D / Y)
- 5- Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin iş birliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen, kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan ve kamuyu ilgilendiren diğer yönetmelikler Resmî Gazete'de yayımlanır. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (D)
- 2- (Y) (Anayasa Mahkemesine)
- 3- (D)
- 4- (D)
- 5- (D)

Boşluk Doldurma Soruları

- 1- Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi münhasıran'a aittir.
- 2- Yönetmeliklerdenın imzasına gerek yoktur.
- 3- Adsız düzenleyici işlemler'in hukuki rejimine tabidir.
- 4-, devlet veya diğer bir kamu tüzel kişisinin bir özel hukuk kişisinden belli bir miktar para ödünç alması konusunda akdettiği sözleşmelerdir.
- 5- Özel hukuk kişisinin kamu idaresine ödeyeceği belirli bir ücret karşılığında, bir kamu hizmetini kendi kâr ve zararına işletmesi konusunda bir özel hukuk kişisi ile bir kamu idaresi arasında yapılan sözleşmeye denir.

Cevaplar:

- 1- Bakanlar Kurulu
- 2- Cumhurbaşkanı
- 3- yönetmelik
- 4- Kamu istikraz sözleşmeleri
- 5- iltizam sözleşmesi

Test Soruları

- 1- İdarenin özel hukuk sözleşmelerinden çıkan uyuşmazlıkları aşağıdaki hangi yargı kolunda çözümlenir?
A) İdarî yargı
B) Adlî yargı

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- C) Anayasa yargısı
D) Uyuşmazlık yargısı
E) Seçim yargısı

Çözüm-1 (B)

İdarenin özel hukuk sözleşmelerinden çıkan uyuşmazlıkları adli yargıda çözülür.

2- Aşağıdakilerden hangisi adsız düzenleyici işlemlerden biri değildir?

- A) Genelge
B) Tebliğ
C) Sirküler
D) Yönetmelik
E) Yönerge

Çözüm-2 (D)

Yönetmelik, bir adsız düzenleyici işlem değildir.

3- T.C. Anayasasına göre tüzüklerin aşağıda belirtilen hangi organın incelemesinden geçirilmesi gerekir?

- A) Bakanlar Kurulu
B) TBMM Başkanlığı
C) Anayasa Mahkemesi
D) Danıştay
E) Cumhurbaşkanlığı

Çözüm-3 (D)

Tüzükler Danıştay incelemesinden geçer.

4- Aşağıdakilerden hangisi idarî sözleşmelerin klasik tipleri arasında yer almaz?

- A) İmtiyaz sözleşmeleri
B) İltizam sözleşmeleri
C) Kamu istikraz sözleşmeleri
D) Yap-işlet-devret sözleşmeleri
E) İdarî hizmet sözleşmeleri

Çözüm-4 (D)

**İDARİ SÖZLEŞMELERİN
TEMEL TİPLERİ**

*İdarî
Sözleşmelerin
Temel Tipleri*

Klasik Tipler

1. İmtiyaz Sözleşmesi
2. İltizam Sözleşmesi
3. İstikraz Sözleşmesi
4. Yeraltı ve Yerüstü Servetlerinin İşletilmesine İlişkin Sözleşmeler
5. Orman İşletme Sözleşmeleri
6. İdarî Hizmet Sözleşmeleri

Yeni Tipler

1. Görevlendirme Sözleşmesi (Elektrik) (3096 s.k.)
2. Görevlendirme Sözleşmesi (Otoyol) (3465 s.k.)

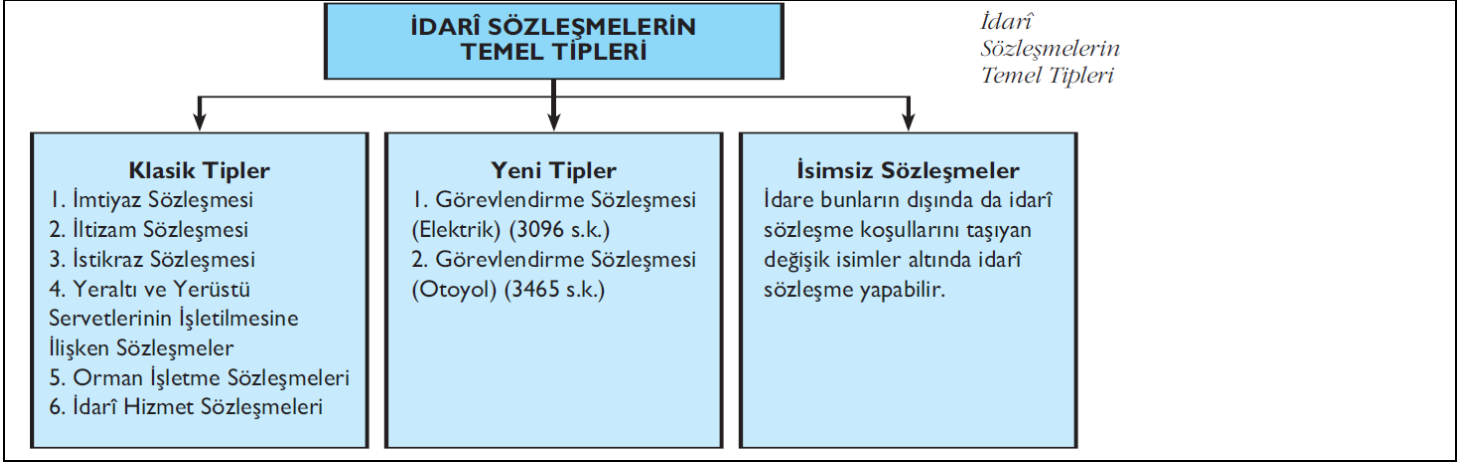
İsimsiz Sözleşmeler

İdare bunların dışında da idarî sözleşme koşullarını taşıyan değişik isimler altında idarî sözleşme yapabilir.

5- Aşağıdakilerden hangisi idari sözleşmelerden biri değildir?

- A) Bayındırlık sözleşmeleri
B) İdari hizmet sözleşmeleri
C) Kamu istikraz sözleşmeleri
D) İmtiyaz sözleşmeleri
E) İltizam sözleşmeleri

Çözüm-5 (A)

6- Aşağıdaki düzenleyici işlemlerden hangisinin yargısal denetimi Anayasa Mahkemesince gerçekleştirilir?

- A) Tüzükler
- B) Olağan dönem kanun hükmünde kararnameleri
- C) Olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnameleri
- D) Yönetmelikler
- E) Yönergeler

Çözüm-6 (B)

Olağan dönemde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler için Anayasa Mahkemesine başvurulabilir.

7- Yönetmelikler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Bakanlıklar yönetmelik çıkartabilir.
- B) Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi için resmi gazetede yayımlanması gerekmez.
- C) Yönetmelikler başbakan ve bakanlar kurulu tarafından imzalanmadan geçerli olmaz.
- D) Yönetmeliklerin iptali için anayasa mahkemesinde dava açılabilir.
- E) Yönetmelikler olağanüstü hal veya sıkıyönetim hallerinde çıkarılmışsa, yargı denetimine tabi değildir.

Çözüm-7 (A)

YÖNETMELİKLER: Yönetmelikler, **Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin** kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla çıkardıkları yazılı hukuk kurallarıdır.

8- Özel hukuk kişinin kamu idaresine ödeyeceği belirli bir ücret karşılığında, bir kamu hizmetini kendi kâr ve zararına işletmesi konusunda bir özel hukuk kişisi ile bir kamu idaresi arasında yapılan sözleşmeye ne ad verilir?

- A) İmtiyaz sözleşmeleri
- B) İltizam sözleşmeleri
- C) İdari hizmet sözleşmeleri
- D) Görevlendirme sözleşmeleri
- E) Kamu istikraz sözleşmeleri

Çözüm-8 (B)

İltizam Sözleşmesi: Özel hukuk kişinin kamu idaresine ödeyeceği belirli bir ücret karşılığında, bir kamu hizmetini kendi kâr ve zararına işletmesi konusunda bir özel hukuk kişisi ile bir kamu idaresi arasında yapılan sözleşmeye iltizam sözleşmesi denir.

9- Olağan dönem kanun hükmünde kararnamelerini çıkarma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Bakanlar Kurulu
- B) Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu
- C) TBMM
- D) Milli Güvenlik Kurulu
- E) Cumhurbaşkanı

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

Çözüm-9 (A)

Olağan dönem kanun hükmünde kararnamelerini çıkarma yetkisi **Bakanlar Kuruluna** aittir.

10- Aşağıdakilerden hangisi olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamelerine ilişkin olarak söylenemez?

- A) Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunca çıkarılır.
- B) Çıkarılmaları için öncelikle olağanüstü hâl veya sıkıyönetim ilân edilmiş olmalıdır.
- C) TBMM'den yetki kanunu alınmaksızın çıkarılırlar.
- D) Şekil ve esas bakımından anayasaya aykırı oldukları iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.
- E) Resmî Gazetede yayımlandıklarında yürürlüğe girerler, yürürlükte kalmaları için TBMM'nin onayına sunulmaları gerekmez.

Çözüm-10 (E)

Sıkıyönetim ve Olağanüstü Hâl Kanun Hükmünde Kararnameleri:

- Olağan dönem kanun hükmünde kararnamelerinde, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi Bakanlar Kuruluna ait iken olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamelerini çıkarma yetkisi, "Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu"na aittir.
- Olağanüstü hâl veya sıkıyönetim kanun hükmünde kararnamesi çıkarabilmesi için ülkede daha önceden "olağanüstü hâl" veya "sıkıyönetim" ilân edilmiş olması gerekir.
- Olağanüstü hâl ve sıkıyönetim kanun hükmünde kararnameleri de olağan dönem kanun hükmünde kararnameleri gibi Resmî Gazetede yayımlanır.
- Olağanüstü hâllerde, sıkıyönetim ve savaş hâllerinde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.
- Resmî Gazetede yayımlandıklarında yürürlüğe girerler, ancak yürürlükte kalmaları için TBMM'nin onayına sunulmaları gerekir.

11- Aşağıdakilerden hangisi Resmi Gazetede yayımlanması gereken yönetmeliklerden biri değildir?

- A) Kamu personeline ilişkin genel hükümleri düzenleyen yönetmelikler
- B) Kamu kurumlarının iç işleyişini düzenleyen yönetmelikler
- C) Bakanlıkların işbirliğine ilişkin yönetmelikler
- D) Kamu tüzel kişilerinin görev alanlarına ilişkin yönetmelikler
- E) Kamuyu ilgilendiren yönetmelikler

Çözüm-11 (B)

Resmî Gazete'de Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanuna göre; Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin iş birliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen, kamu personeline ait genel hükümleri kapsayan ve kamuyu ilgilendiren diğer yönetmelikler Resmî Gazete'de yayımlanır.

12- Aşağıdakilerden hangisi 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun kapsamına giren iş ve işlemlerden biri değildir?

- A) Mal ve hizmet satımları
- B) İdarenin malını kiraya verme
- C) Mülkiyetten gayri aynî hak tesisi
- D) Trampa
- E) Yapım işleri

Çözüm-12 (E)

www.onedayaof.com

one day AÖF

"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

	2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu	4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu
Kapsadıkları Kurumlar	Genel bütçeye dâhil dairelerle özel bütçeli idareler, özel idare ve belediyeler.	Kamu hukukuna tabî olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlar
Kapsadıkları İş ve İşlemler	<ul style="list-style-type: none">• Mal ve hizmet satımları• Kiraya verme (İdare kiraya veren)• Mülkiyetten gayri aynî hak tesisi• Trampa	<ul style="list-style-type: none">• Mal ve hizmet alımları• Yapım işleri• Kiralama (kiraya alma) (İdare kiracı)

İDARENİN FAALİYETLERİ: KAMU HİZMETİ VE KOLLUK

Doğru-Yanlış Soruları

1- Liberal felsefeden esinlenen jandarma devlet anlayışına göre devletin görevleri, savunma, güvenlik ve adalet hizmetlerinden ibarettir. (D / Y)

2- Kamu hizmetleri bir kamu tüzel kişisi tarafından emanet usûlü ve kamu kurumu usûlü olmak üzere iki değişik şekilde işletilebilir. (D / Y)

3- Sınâî ve ticari kamu hizmetleri kural olarak, idare hukukuna tâbidir. (D / Y)

4- Modern anlayış, kolluk makamlarının bazı durumlarda kamusal estetiği korumak amacıyla kolluk yetkilerini kullanabileceğini kabul etmektedir. (D / Y)

5- İdari kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısının adli görevlere ilişkin emirlerini yerine getirir. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (D)
- 2- (D)
- 3- (Y) (özel hukuka)
- 4- (D)
- 5- (Y) (Adli)

Boşluk Doldurma Soruları

1-, herkese insan onuruna yaraşır asgari bir hayat seviyesi sağlamayı amaçlayan bir devlet anlayışı olarak tanımlanmaktadır.

2-, bir kamu tüzel kişisi tarafından üstlenilen ve doğrudan doğruya onun tarafından veya onun görevlendirmesi ve denetimi altında bir özel kişi tarafından yürütülen kamu yararı amacına yönelik faaliyetler olarak tanımlanmaktadır.

3- kolluk, sadece devlet adına değil, mahallî idareler (il özel idaresi, belediye ve köy) adına da icra edilir.

4-, bütün faaliyetler hakkında değil, sadece belirli bir faaliyet kategorisine veya belirli grup kişiler hakkında yetkili olan kolluktur.

5-, şahsa ve eşyaya zarar verecek kazaların ve tehlikelerin yokluğudur.

Cevaplar:

- 1- Sosyal devlet anlayışı
- 2- Kamu hizmeti kavramı
- 3- İdarî
- 4- Özel idarî kolluk
- 5- Kamu güvenliği (amme emniyeti, amme asayışı)

Test Soruları

1- Modern anlayışla kamu düzeni kavramının içine aşağıdakilerden hangisi de dahil edilmeye başlanmamıştır?

- A) Genel ahlak
- B) Kamusal estetik

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- C) İnsan onuru
D) Bireylerin kendilerine karşı korunması
E) Kamu sağlığı

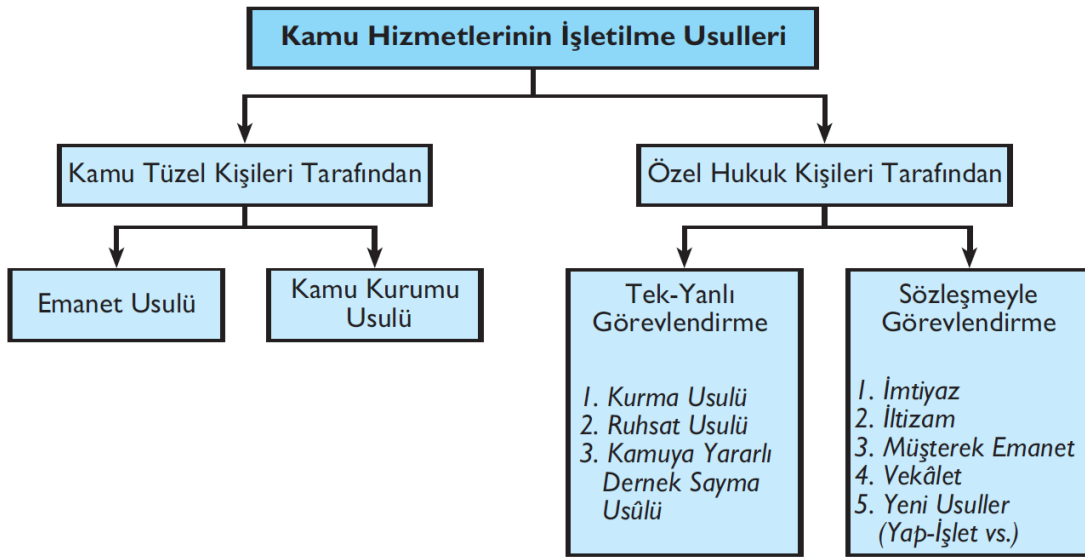
Çözüm-1 (E)

Kamu sağlığı, klasik anlayışta da vardır.

2- Aşağıdakilerden hangisi kamu hizmetinin özel hukuk kişilerince işletilme usûllerinden biri değildir?

- A) İmtiyaz
B) İltizam
C) Müşterek emanet
D) Emanet
E) Vekâlet

Çözüm-2 (D)

3- İdari kollukla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İdari kolluğun eylem ve işlemleri her zaman tek taraflıdır.
B) İdare, kolluk faaliyetlerinin yürütülmesi işini özel kişilere devredemez.
C) İdari kolluk kamu düzenini bozan fiilleri bastırmayı, bunları cezalandırmayı amaçlar.
D) Kolluk yetkisi kullanılması zorunlu olan bir yetkidir.
E) İdarenin kolluk eylem ve işlemleri yapması, idarenin kamu gücü ayrıcalıklarına dayanır.

Çözüm-3 (C)

İdarî Kolluğun Özellikleri:

- İdarî kolluğun eylem ve işlemleri her zaman "tek-taraflı"dır. Kolluk makamları iki-yanlı işlemler (sözleşmeler) yapamazlar.
- Kolluk yetkisi devredilemez bir yetkidir. Diğer bir ifadeyle idare, kolluk faaliyetlerinin yürütülmesi işini özel kişilere devredemez.
- Kolluk yetkisi kullanılması zorunlu olan bir yetkidir.
- İdarenin kolluk eylem ve işlemleri yapması, idarenin kamu gücü ayrıcalıklarına dayanır.
- Kolluk eylem ve işlemleri hak yaratıcı eylem ve işlemler değildir. Dolayısıyla kolluk işlemleri her zaman geri alınabilir.
- Kolluk eylem ve işlemleri nedeniyle ortaya çıkan zararlardan idare ancak "ağır kusur" hâlinde sorumlu olur.

4- Aşağıdakilerden hangisi genel idarî kolluk makamlarından biri değildir?

- A) Bakanlar Kurulu
B) İçişleri Bakanı
C) Bucak müdürü

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- D) Emniyet müdürü
E) Vali

Çözüm-4 (D)

Emniyet müdürü bir kolluk makamı değildir. (Vali yada Kaymakam)

5- Aşağıdakilerden hangisi kamu hizmetlerine hâkim olan ilkelerden biri değildir?

- A) Devamlılık
B) Eşitlik
C) Tarafsızlık
D) Laiklik
E) Değişmezlik

Çözüm-5 (E)

Kamu hizmetlerinde değişmezlik değil, değişebilirlik ilkesi vardır.

6- Görevi sona eren hükümetin ve kamu görevlilerinin yerlerine yenisi göreve başlayıncaya kadar görevde kalmaları, kamu hizmetine hakim olan aşağıdaki ilkelerden hangisinden kaynaklanır?

- A) Değişebilirlik
B) Devamlılık
C) Tarafsızlık
D) Eşitlik
E) Bedelsizlik

Çözüm-6 (B)

Cari İşlerin Yürütülmesi: Kamu hizmetlerinin devamlılığı ilkesi, istifa eden hükümetin yenisi göreve başlayıncaya kadar "cari işleri yürütme" yetkisi ve görevine sahip olmasını gerektirmektedir. Aksi takdirde kamu hizmetleri kesintiye uğrayacaktır ki, bundan kamu zararı ortaya çıkar.

7- Bir kamu tüzel kişisi tarafından üstlenilen ve doğrudan doğruya onun tarafından veya onun görevlendirmesi ve denetimi altında bir özel kişi tarafından yürütülen kamu yararı amacına yönelik faaliyetlere ne ad verilir?

- A) Kamu düzeni
B) Kolluk
C) Kamu hizmeti
D) Kamulaştırma
E) Kamu gücü

Çözüm-7 (C)

Kamu hizmeti kavramı bir kamu tüzel kişisi tarafından üstlenilen ve doğrudan doğruya onun tarafından veya onun görevlendirmesi ve denetimi altında bir özel kişi tarafından yürütülen kamu yararı amacına yönelik faaliyetler olarak tanımlanmaktadır.

8- Kanunların suç saydığı bir eylem henüz işlenmeden önce ve kamu düzenini tehdit eden veya tehlikeye düşüren durumların ortaya çıkması hâlinde yürütülen idari faaliyete ne ad verilir?

- A) Siyasi polis
B) Adli kolluk
C) İdari kolluk
D) Yaptırım uygulama
E) Planlama faaliyeti

Çözüm-8 (C)

Kanunların suç saydığı bir eylem henüz işlenmeden önce ve kamu düzenini tehdit eden veya tehlikeye düşüren durumların ortaya çıkması hâlinde yürütülen idari faaliyete **idari kolluk** denir.

9- Aşağıdakilerden hangisi olağanüstü yönetim usûllerinde kolluk yetkisinin tâbi olduğu sınırlardan biri değildir?

- A) Ölçülülük ilkesi
B) Milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- C) Suç ve cezaların geçmişe yürütülememesi
D) Kanunla sınırlandırma
E) Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılmaması

Çözüm-9 (D)

Olağanüstü Yönetim Usûllerinde Kolluk Yetkilerinin Sınırları: Yukarıda olağanüstü yönetim usûllerinde kolluk yetkilerinin genişlediğini söyledik. Ancak kolluk yetkileri sonsuza kadar da genişlemez. Çünkü bir kolluk tedbirinin alınması temel hak ve hürriyetlere müdahale teşkil ettiğine göre, olağanüstü hâllerde kolluk tedbirlerinin Anayasamızın 15'inci maddesinde bunun için öngörölmüş şartlara uyması gerekir. Bu şartlar şunlardır:

- Kolluk tedbiri; savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hâllerden birinin mevcut olduğu durumda alınmalıdır,
- Kolluk tedbiri milletlerarası hukuktan doğan yükümlölükleri ihlal etmemelidir,
- Kolluk tedbiri ölçölölük ilkesine uygun olmalıdır,
- Kolluk tedbiri Anayasamızın 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan hak ve ilkelerden oluşan şu "çekirdek alan"a dokunmamalıdır.

10- Aşağıdakilerden hangisi özel kolluğa örnek olarak verilebilir?

- A) Mahalle bekçisi
B) Özel güvenlik
C) Jandarma
D) Orman muhafaza memuru
E) Çarşı bekçisi

Çözüm-10 (D)

Orman ve gümrük muhafaza memurları özel kolluğa örnektir.

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU
ÜNİTE-6

İDARENİN HAREKET ARAÇLARI: KAMU GÖREVLİLERİ VE KAMU MALLARI

Doğru-Yanlış Soruları

1- Kamu görevlileri da özel hukuka tâbidir. (D / Y)

2- Memurların hukukî durumu, hakları ve borçları, önceden kanunla ve düzenleyici işlemlerle genel, soyut ve kişilik dışı bir şekilde düzenlenir. (D / Y)

3- Memurun memurlukla bağdaşmayan bir görevi kabul etmesi durumunda memurluğu sona erer. (D / Y)

4- Devlet memurluğundan çıkarma cezası ise amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu tarafından verilir. (D / Y)

5- Subay ve astsubaylar Devlet Memurları Kanununun kapsamı dışındadır. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (Y) (idare hukukuna)
- 2- (D)
- 3- (D)
- 4- (D)
- 5- (D)

Boşluk Doldurma Soruları

1-, "mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilen" görevlilerdir.

2-, memurun kendi isteğiyle memurluk statüsünün sona erdirilmesidir.

3-, kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsün, çıkarılacak bir kanunla gerçek karşılığı üzerinden kamu mülkiyetine dönüştürülmesidir.

4-, memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

5- Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir.

Cevaplar:

- 1- Memurlar
- 2- Çekilme (istifa)
- 3- Devletleştirme
- 4- Kınama
- 5- Geçici Personel

Test Soruları

1- Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimseler hangisidir?

A) Memur

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- B) İşçi
C) Sözleşmeli personel
D) Geçici personel
E) Taşeron

Çözüm-1 (D)

Geçici Personel: Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir.

2- Aşağıdakilerden hangisi Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilen istihdam şekillerinden biri değildir?

- A) Sözleşmeli personel
B) İşçi
C) Geçici personel
D) Memur
E) Özel personel

Çözüm-2 (E)

Özel personel şeklinde bir istihdam türü yoktur.

3- Aşağıdakilerden hangisi kamulaştırmanın temel ilkelerinden biri değildir?

- A) Devlet veya diğer kamu tüzel kişileri tarafından yapılabilir.
B) Kamu yararı amaçlanır.
C) Malın karşılığı nakden ve peşin ödenir.
D) Karşı tarafla yapılacak bir sözleşme ile gerçekleştirilir.
E) Özel mülkiyette bulunan taşınmazlar hakkında yapılır.

Çözüm-3 (D)

Kamulaştırmanın Temel İlkeleri:

- Devlet veya diğer kamu tüzel kişileri tarafından yapılabilir,
- Kamu yararı sebebiyle yapılır,
- Ancak özel mülkiyette bulunan mallar hakkında yapılabilir,
- Ancak taşınmaz mallar hakkında yapılabilir,
- Malın karşılığının ödenmesiyle yapılır,
- Malın gerçek karşılığının ödenmesiyle yapılır,
- Malın gerçek karşılığının peşin olarak ödenmesiyle yapılır,
- Malın gerçek karşılığının nakden ödenmesiyle yapılır,
- Kanunla gösterilen esas ve usullere göre yapılır,
- Yeterli ödenek temin edilmeden başlatılmaz.

4- Aşağıdaki ifadelerden hangisi memurlar ve diğer kamu görevlileri için söylenemez?

- A) Memurların hukukî durumunda her zaman değişiklik yapılabilir.
B) Diğer kamu görevlilerinin hukukî durumu akdîdir.
C) Diğer kamu görevlileri sözleşmeli personel ve geçici personeldir.
D) Memurların içinde bulunduğu hukukî durum statüer bir niteliktedir.
E) Memurluk durumuna ilişkin özel düzenlemeler yapılabilir.

Çözüm-4 (E)

Memurluk Durumuna İlişkin Özel Anlaşmalar, Özel Düzenlemeler Yapılamaz.

5- Aşağıdakilerden hangisi memur olmak için gerekli olan genel şartlardan biri değildir?

- A) Türk vatandaşı olmak
B) 18 yaşını doldurmuş olmak
C) Kamu haklarından mahrum bulunmamak
D) Yüksek okul mezunu olmak
E) Akıl hastası olmamak

Çözüm-5 (D)

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

Genel Şartlar: Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesine göre genel şartlar şunlardır:

- Türk vatandaşı olmak;
- 18 yaşını doldurmuş, 30 yaşını (bazı kadrolar için 35) yaşını aşmamak;
- öğrenim şartı (en az ortaokulu bitirmek);
- kamu haklarından mahrum bulunmamak;
- mahkûm olmamak;
- askerliğini yapmış veya erteletmiş olmak;
- akıl hastası olmamak.

6- Aşağıdakilerden hangisi memurlara verilebilecek disiplin cezalarından biri değildir?

- A) Uyarma
- B) Kınama
- C) Aylıktan kesme
- D) Görevden uzaklaştırma
- E) Kademe ilerlemesinin durdurulması

Çözüm-6 (D)

Disiplin Cezaları: Devlet Memurları Kanunu'nun 125'inci maddesine göre disiplin cezası türleri şunlardır:

- **Uyarma**, memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.
- **Kınama**, memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.
- **Aylıktan kesme**, memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.
- **Kademe ilerlemesinin durdurulması**, fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademede ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.
- **Devlet memurluğundan çıkarma**, bir daha devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

7- Devlet memurluğundan çıkarma cezası vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Atamaya yetkili amir
- B) Disiplin amiri
- C) En yüksek hiyerarşik amir
- D) Yüksek disiplin kurulu
- E) Personel Genel Müdürü

Çözüm-7 (D)

Devlet memurluğundan çıkarma cezası ise amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu tarafından verilir.

8- Aşağıdakilerden hangisi memurluğun sona ermesi hallerinden biri değildir?

- A) Emeklilik
- B) Çekilme
- C) Çekilmiş sayılma
- D) Bağdaşmazlık
- E) İş akdinin feshi

Çözüm-8 (E)

İş akdinin feshi işçiler için geçerlidir, memurlar için değil.

9- Aşağıdakilerden hangisi memurluğa girişte geçerli olan ilkelerden biridir?

- A) Serbestlik
- B) Özel şartlar
- C) Genel şartlar
- D) Adalet
- E) Liyakat

Çözüm-9 (A)

Memurluğa girişte "serbestlik", "eşitlik" ve "hizmetin gereklerinden başka bir nitelik aranmaması" olmak üzere üç ilke geçerlidir.

10- Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

İçinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamak olarak tanımlanan kavram hangisidir?

- A) Kariyer
- B) Liyakat
- C) Sınıflandırma
- D) Serbestlik
- E) Eşitlik

Çözüm-10 (A)

Kariyer İlkesi: Devlet Memurları Kanunu'nun 3'üncü maddesinin B bendi, "kariyer"i, "**devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamak**" olarak tanımlamaktadır.

İDARENİN SORUMLULUĞU

Doğru-Yanlış Soruları

- 1- İdarenin kullandığı "tehlikeli şeyler" idarenin kusursuz sorumluluğuna yol açar. (D / Y)
- 2- İdarenin kullandığı "tehlikeli yöntemler" risk sorumluluğuna yol açarlar. (D / Y)
- 3- İdare sadece "nakden tazmin"e mahkûm edilebilir. (D / Y)
- 4- Akıl hastanesinde tedavi gören akıl hastasının normal yaşama alışması için hastane dışına çıkmasına izin verilmiş, dışarı çıkan akıl hastası başkasına saldırarak zarar vermiştir. İdare bu zarardan risk sorumluluğu esaslarına göre sorumludur. (D / Y)
- 5- idarenin verdiği zararı kendi rızasıyla tazmin etmemesi durumunda bu tazmin, yargı organlarının verdikleri kararla sağlanır. (D / Y)

Cevaplar:

- 1- (D)
- 2- (D)
- 3- (D)
- 4- (D)
- 5- (D)

Boşluk Doldurma Soruları

- 1-, idarenin kamu hukukuna tâbi olan ve uyuşmazlıkları idarî yargıda çözümlenen malî sorumluluğudur.
- 2-, idarenin kusursuz eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür.
- 3-, idarenin iradesi yani faaliyet alanı dışında meydana gelen, önceden öngörülmesi mümkün olmayan ve karşı konulamayacak ağırlıktaki olaylardır.
- 4- Zarara uğrayan kişinin önce idareye başvurup idareden uğradığı zararın karşılanmasını istemesi üzerine idarenin verdiği karara denir.
- 5-, zarar görene zararını karşılayacak bir miktar para verilmesi demektir.

Cevaplar:

- 1- İdari sorumluluk
- 2- Kusursuz sorumluluk
- 3- Mücbir sebep (zorlayıcı neden)
- 4- ön karar
- 5- Nakden tazmin

Test Soruları

- 1- İdarenin bir kişiye verdiği zararın, idarenin mal varlığından bazı değerlerin zarar gören kişinin mal varlığına aktarılmasıyla tazmin edilmesine ne ad verilir?
A) Nakden tazmin
B) Zarar tazmini

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- C) İdarenin sorumluluğu
D) İdarenin sorumsuzluğu
E) Özel sorumluluk

Çözüm-1 (D)

"İDARENİN SORUMLULUĞU", idarenin bir kişiye verdiği zararın, idarenin mal varlığından bazı değerlerin zarar gören kişinin mal varlığına aktarılmasıyla tazmin edilmesidir demektir.

2- İdarenin iradesi dışında meydana gelen, önceden öngörülmesi mümkün olmayan ve karşı konulamayacak ağırlıktaki olaylara ne ad verilir?

- A) Mücbir sebep
B) Beklenmeyen hâl
C) Kaza
D) Doğal afet
E) Öngörülemez olay

Çözüm-2 (A)

Mücbir Sebep: İdarenin iradesi yani faaliyet alanı dışında meydana gelen, önceden öngörülmesi mümkün olmayan ve karşı konulamayacak ağırlıktaki olaylardır.

3- Aşağıdakilerden hangisi idarenin sorumluluğunu azaltan veya kaldıran hallerden biri değildir?

- A) Meşru müdafaa
B) Mücbir sebep
C) Beklenmeyen hal
D) Zarar görenin davranışı
E) Üçüncü kişinin davranışı

Çözüm-3 (A)

Meşru müdafaa, idarenin sorumluluğunu azaltan veya kaldıran hallerden değildir.

4- Aşağıdakilerden hangisi idarenin kusurlu sorumluluğunun doğması için ortaya çıkan zarara ilişkin aranan şartlardan biri değildir?

- A) Zarar hukuken korunan bir menfaate yönelik olmalıdır.
B) Zarar gerçekleşmiş olmalıdır.
C) Zarar kesin olmalıdır.
D) Zarar parayla ölçülebilir nitelikte olmalıdır.
E) Zarar anormal nitelikte olmalıdır.

Çözüm-4 (E)

Zararın anormal ve özel olması kusurluk sorumluluk için geçerlidir.

5- Aşağıdakilerden hangisi idarenin kusursuz sorumluluğuna yol açan tehlikeli şeylerden biri değildir?

- A) Patlayıcı maddeler
B) Ateşli silahlar
C) Akıl hastalarının deneme çıkışları
D) Tehlikeli bayındırlık eserleri
E) Kan ürünleri

Çözüm-5 (C)

Tehlikeli Şeyler: İdarenin kullandığı "tehlikeli şeyler" idarenin kusursuz sorumluluğuna yol açar.

- Patlayıcı Maddeler (Örnek: Cephanelik bilinmeyen bir sebeple infilak etmiş ve çevredeki kişiler ölmüştür.)
- Ateşli Silahlar (Örnek: Şüpheli bir otomobili durdurmak amacıyla polis otomobile ateş açmış, neticede bir kahvehanenin önünde oturan kişi ölmüştür.)
- Tehlikeli Bayındırlık Eserleri (Örnek: Doğal gaz boru hattı patlamış ve çevredeki kişiler ölmüştür.)
- Kan Ürünleri (Örnek: Hastaya kan verilmesi sonucu hastaya AIDS mikrobu bulaşmıştır.)

6- Aşağıdakilerden hangisi idarenin kusursuz sorumluluğunu tamamen ortadan kaldıran hallerden biridir?

- A) Mücbir sebep, beklenmeyen hal

www.onedayaof.com

one day AÖF
"tek günde ders geçme garantisi"

TEMEL İDARE HUKUKU

- B) Beklenmeyen hal, zarar görenin davranışı
C) Mücbir sebep, üçüncü kişinin davranışı
D) Beklenmeyen hal, üçüncü kişinin davranışı
E) Mücbir sebep, zarar görenin davranışı

Çözüm-6 (E)

Mücbir sebep ve zarar görenin davranışı hallerinde idarenin kusursuz sorumluluğu tamamen ortadan kalkar.

7- İdarenin sorumluluğunun şartları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kusur şartı, idarenin hem kusursuz sorumluluğu için, hem de kusurlu sorumluluğu için geçerlidir.
B) Zarar, parayla ölçülebilir nitelikte olmak zorunda değildir.
C) İdare, kendi eylem ve işlemlerinden dolayı bir şekilde kaynaklanan zararlardan sorumludur.
D) İdarenin sorumluluğu için ortada idarenin eylem ve işleminin bulunması şartı, idarenin hem kusurlu sorumluluğu hem de kusursuz sorumluluğu için geçerlidir.
E) Nedensellik bağı şartı, sadece idarenin kusurlu sorumluluğu için geçerlidir.

Çözüm-7 (D)

İdarenin sorumluluğu için ortada idarenin eylem ve işleminin bulunması şartı, idarenin hem kusurlu sorumluluğu hem de kusursuz sorumluluğu için geçerlidir.

8- Aşağıdakilerden hangisi idarenin sorumluluğuna başvurulabilmesi için gerekli şartlardan biri değildir?

- A) Zarar gören kusurlu olmalıdır.
B) İdarenin bir fiili olmalıdır.
C) İdare fiilinde kusurlu olmalıdır.
D) Ortaya bir zarar çıkmış olmalıdır.
E) Zarar ile fiil arasında illiyet bağı bulunmalıdır.

Çözüm-8 (A)

İdarenin sorumluluğuna başvurulabilmesi için şu şartlar gerekir: İlk olarak ortada idarenin bir fiili olmalıdır. İkinci olarak bu fiil, kusurlu olmalıdır. Üçüncü olarak ortaya bir zarar çıkmış olmalıdır. Dördüncü olarak zarar ile fiil arasında illiyet bağı bulunmalıdır.

9- Önceden öngörülmesi ve önlenmesi mümkün olmayan, idarenin faaliyetleri içinde bulunan olaylara ne ad verilir?

- A) Zorlayıcı neden
B) Beklenmeyen hâl
C) Mücbir sebep
D) Fait du prince
E) Kişisel kusur

Çözüm-9 (B)

Beklenmeyen Hâl: "Beklenmeyen hâl (kaza)", önceden öngörülmesi ve önlenmesi mümkün olmayan, idarenin faaliyetleri içinde bulunan olaylardır.

10- Aşağıdakilerden hangisi idarenin, hiçbir kusuru olmasa bile, yürüttüğü riskli faaliyetler veya kullandığı tehlikeli araçlar nedeniyle ortaya çıkan zararlardan sorumlu olmasını öngören bir kusursuz sorumluluk çeşididir?

- A) Hizmet Kusuru
B) Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik
C) Kişisel Sorumluluk
D) İdarenin Özel Hukuk Sorumluluğu
E) Risk Sorumluluğu

Çözüm-10 (E)

"Risk sorumluluğu", idarenin, hiçbir kusuru olmasa bile, yürüttüğü tehlikeli faaliyetler veya kullandığı tehlikeli araçlar nedeniyle ortaya çıkan zararı tazmin etmekle yükümlü olmasıdır.